

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnistvu prejemani
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5.50
na mesec 2—	na mesec 1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 8, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Imajo vseh dan svojo izvenredno nedeljo in praznike.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posredovana štoviška velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. Narodna tiskarna telefon št. 65.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 14—
četrt leta 6.50	četrt leta 7—
na mesec 2.30	na mesec 2.50

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 8, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 65.

Obstrukcija v Istrskem deželnem zboru.

Proti volji hrvaških in slovenskih poslancev sklicani deželni zbor istrski je imel večeraj popoldne drugo sejo. Takoj po prečitjanju zapisnika se je oglašilo po vrsti petnajst hrvaških poslancev, češ, da zapisnik ni pravilno sestavljen in zahtevali so, da se zapisnik popravi v smislu njihovih izjavljaj.

Deželni glavar Rizzi je odgovoril samo na ona očitanja, ki so bila izrečena v italijanskem jeziku in ni hotel dati besede hrvaškemu poslancu dr. Zucconu, ter hotel prestopiti na dnevni red. Temu postopanju deželnega glavarja so se pa uprli hrvaški in slovenski poslanci in so začeli hrupno obstrukcijo. Začeli so piskati na sirene in uprizarili tak hrup, da je deželni glavar Rizzi pobral šila in kopita in pobegnili iz zbornice. Hrvaški in slovenski poslanci so med tem zapeli »Lepa naša domovinka«.

Uspeh obstrukcije je bil, da so se poslanci večine in manjšine sešli na nekak spravi pogovor, ki je imel ta uspeh, da se je seja nadaljevala. A rešila se je le druga točka dnevnega reda. Glavar je namreč naznanil došle vloge in dal prečitati nekaj interpelacij, na kar sta bila dva nujna predloga. Mandičev in Pesantov, glede podpore prebivalstvu vsled bede odkazana finančnemu odseku. Druga se je ni nič obravnavalo, ker so hrvaški in slovenski poslanci izjavili, da bodo vse preprečili z obstrukcijo. Vsled tega je deželni glavar zaključil sejo. Kdaj bo prihodnja seja, oziroma če bo sploh še kakater, je odvisno od uspeha, oziroma neuspeha pravne konference, ki se skliče. Italijane je energičen nastop hrvaških in slovenskih poslancev nad vse presenetil, kajti sprevredili so, da proti volji hrvaških in slovenskih poslancev ne bodo dobili denarja za pokritje deficita koprskе razstave.

Kaj nas uči revolucija na Portugalskem?

Klerikalci kaj radi naglašajo, da je ravno klerikalizem oni nepremagljivi jez, ki vzdržuje in brani red

in države, ki varuje kraljevske prestole pred revolucionarnimi idejami in čini. Edinole klerikalizem je v stanju, vzbujati in vzdrževati ljubezen do naroda, do domovine — vsako napredno mišljenje je pa že a priori nevarno obstoju in razvoju države. Kdor pa trezno opazuje tok časa, mora priti do zaključka, da je ravno klerikalizem vedno in povsod tisti povod, ki povzroča krvave preobrate v raznih državah, pri raznih narodih. Smelo smemo trditi, da so tam, kjer je najbolj razvit klerikalizem, najboljša tla za revolucionarno gibanje. Klerikalizem se v svoje politične namene ne poslužuje inteligence, temveč neizobraženih mas, ki so navadno dostopne vsem ekstremnim idejam. Te mase pa ne prisegajo na klerikalni prapor iz prepričanja, temveč iz popolnoma enostavnega razloga, ker upajo, da bodo s pomočjo klerikalne pripomoči dosegli vse tiste zlate gradove, katere jim razni klerikalni voditelji obljubljajo. Ko pa ta masa vidi, da so vse te obljube in obljube, ki se nikdar ne izpolnijo, da so vse te obljube edinole vaba, s pomočjo katere hočejo klerikalci priprosto maso izrabljati v svoje sebične namene, tedaj pride do nasprotnega ekstrema. Klerikalci ne vzbujajo v ljudstvu kakih vzvišenih čustev, temveč goje navadno najnižje instinkte, trgajo jim iz srca zaupanje v pravico, v najvišjo instanco v državi — v sodišče, ter jih vodijo polagoma do prepričanja, da je klerikalci vse dovoljeno, da vsak uradnik, ki se ne strinja s pogubonosno klerikalno politiko, zlorablja svojo oblast, da je vsaka državna postava, ki ne dopušča klerikalnih zločinov, naperjena proti ljudstvu. S takimi idejami se pa posredno vzbuja v ljudstvu revolucionarni duh, ki pride prej ali slej prav gotovo do izbruha in sicer navadno v ravno nasprotni smeri, kakor to pričakujejo njegovi očeti in vzgojitelji. Od klerikalcev vzgojeno ljudstvo pade iz enega ekstrema v drugega. Zapusti pot mirnega razvoja in napredka ter se poda na pot nasilstev.

Zgodovina nas uči, da so naše trditve resnične. Dokazujejo pa to popolnoma jasno dogodki v južnih deželah in državah. Narava južnih narodov na Laskem, Francoskem, Španskem in Portugalskem je veliko bolj govrzeta za klerikalne ideje nego severni narodi. Vsled tega tudi vidimo, da je klerikalizem poglajal v teh državah zelo bujno cvetje. Ljudstvo je bilo duševno in telesno popolnoma odvisno od raznih samostanov in redov. Vsa vzgoja, pa tudi vse narodno gospodarstvo je bilo odvisno edinole od klerikalnih mogotcev. Vsa politika se je vodila iz Rima. In če smo pogledali vse te dežele, tedaj smo videli, da so kulturno popolnoma zaostale, gospodarsko so bile pa popolnoma uničene. Moderna kultura je šla mimo teh držav. Prebivalstvo je gospodarsko popolnoma propadalo.

Prišlo je pa do reakcije. Tisti instinkti, katere so zasejali klerikalci v duše teh južnih narodov, so izbruhnili na dan. Zavzeli so pa ravno nasprotno smer. Ljudstvo je videlo velikanske kulturne in gospodarske napredke v deželah, kjer vlada svoboda, ter zahtevalo od svojih varuhov, naj mu pomagajo. Ti pa niso mogli kar nenkrat nadomestiti tistega, kar so stoletja in stoletja hote zamenjarjali. Vsled tega je prišlo do izbruha.

In tako se je začelo po vseh južnih latinskih deželah pojavljati stremenje po osamosvojitvi, po oprostitvi od srednjeveškega naziranja in stremjenja. Klerikalizem je na Francoskem popolnoma doigral svojo vodilno vlogo. Revolucija na Portugalskem je pa tudi jasen dokaz, kam vodi klerikalna politika. Na Portugalskem je bilo za duševno vzgojo zelo malo skrbjeno. Več nego tri četrtine vsega prebivalstva je analfabetov, ki ne znajo ne brati, ne pisati. Gospodarstvo je še zelo primitivno. Industrije sploh ni, čeprav so dani vsi predpogoji za gospodarski razvoj te dežele. Geografska lega dežele, krasno lisabonsko pristanišče jo takorekoko predstavlja za evropsko pristanišče, kakor to pravijo portugalski gospodarski politiki.

Toda vsi ti predpogoji niso pomagali. Dežela in prebivalstvo so vsled klerikalne pogubonosne politike in vsled zapravljenosti vladarske rodbine, katero so vedno zagovarjali in branili klerikalci, popolnoma obubožali. Razni redovi so vedno bolj razširjali svoje vejeve. Klerikalizem je dobil na Portugalskem tako premoč, da obstoječi zakoni niso imeli prav nikakršne moči več. Vsi moški samostani so bili že pred osemdesetimi leti sekularizirani, in že Pombal je pregnal jezuite, obstoječi kazenski zakon prepoveduje politične

govore v cerkvah, škofje se morajo ravnati po placetum regimu, in papežev nuncij je smel s škofi uradno občeati samo s posredovanjem državnega ministrstva. In vendar se ni klerikalizem prav nič oziral na te zakone. Izrabljal je naposled tudi omajano stališče vladarjevo, ter napeljal val vodo na svoj mlin.

Ljudstvo je bilo do skrajnosti nezadovoljno. Klerikalci so ljudstvo popolnoma zastrupili. In ravno to delovanje klerikalcev je neposredno povzročilo krvavo revolucijo na Portugalskem. Nezadovoljna masa se je naveličala vednih obljub, ter šla za tistim, od katerega so pričakovali rešitev. Ni gledala, zoper koga se bojuje — portugalsko ljudstvo je zahtevalo v prvi vrsti kruha. In vsi tisti nizki instinkti, katere so klerikalci vzgojili v portugalskem ljudstvu, so se obrnili proti njim samim.

Ta revolucija pa ne bo ostala brez posledic. Španska monarhija mora vsled dogodkov na Portugalskem spoznati, da je njena edina rešitev v tem, da se popolnoma oprosti klerikalnega vpliva in da gre po poti, katero je zahtevalo Canalejasovo ministrstvo.

Klerikalci zanjejo — kar so se jali . . .

Dnevne vesti.

+ Je že vse na Dunaju! Novi mestni volilni red je že pri Hartlju. Doslej je vlada, prej kot je kak zakon predložila v sankejo, vselej zahtevala, da se ji predlože tudi steno-grafični zapisniki o dotični deželno-zborni razpravi. Sedaj se to ni zahtevalo, iz česar bi človek sklepal, da je baron Hartlju to, kar se govori v deželni zbornici, deveta briga. Da vlada deželni zbor kranjski tako zaničuje, temu se ne čudimo, ker je ravno ista vlada, ko je cela zbornica od nje zahtevala, da naj pove, kako da ni nasetovala Hribarjeve protiditve, hladnokrvno odgovorila, da se ji to ne vidi potrebno. Razprave v deželni zbornici so tedaj prazen nič, kar se je pri ti priliki iznova pokazalo. So pač lepe razmere v deželi!

+ Hudobija. V konsorciju »Jutra« rabijo prav radi orožje hudobije, in to tudi posebno tedaj, kadar dobro vedo, da hudobija ni na mestu. Dr. Tavčar ni mogel v Novo

mesto, ker so se zadnjo soboto vodila važna pogajanja s Trstom. Dr. Oražen to dobro ve, a danes očita v svojem listu dr. Tavčarju, da je pustil Gangla na cedilu. Omenjena pogajanja niso bila zasebna zadeva dr. Tavčarja, kar »Jutrovec« dobro veda. Pa vžle temu natolekuje. Poštenjaki! Shod v Novem mestu pa je bil tudi na željo novomeških volilcev preložen na prihodnjo soboto!

+ Kje je mladina? Skaleviti idealisti nastopajo tako, kakor da imajo vso mladino na svoji strani. Kar je mlado, to je vse v njihovem taboru — besedičjo dan na dan, a če se malo pogleda po slovenski domovini, se vidi takoj, da so ti praktični idealisti totalno osamljeni in da nimajo nikjer nič realne zaslombe. Koliko je akademičnega naraščaja! A ogromna večina tega naraščaja je Skalašem obrnila hrbet. Tudi tisti akademiki, ki stoje na narodnorednem stališču, so proti tem najnovejšim idealistom in jih na narodnorednih shodih in v listih neusmiljeno podajajo, očitajoč jim odpad od svojih dijaških idealov. Se slabše pa je za te ljudi med ono mladino, ki je že stopila v praktično življenje. Med vso to z univerze došlo mladino, jih bo kmalu na prstih seštetih one, ki se prištevajo »Skalašem«, velika večina teh akademikov absolutno neče nič slišati o njih. Kje je torej tista mladina, na katero se sklicujejo Skalaši? V taboru dr. Žerjave in Ribnikarja gotovo ne! Narodnoredna stranka je storila le to veliko napako, da je Skalašem puščala odrivati in v stran potiskati ravno najboljše del naraščaja. Skalaši so z neverjetno brezobraznostjo v stranki sami potiskali stran vso tisto mladino, ki se z njo ne strinja. Če kdo ravno hoče, lahko navedemo konkretne slučaje, s kakim nečuvnim terorizmom so Skalaši znali na pr. doseči, da so dobili različne službe samo njihovi najozgiji somišljeniki in kako so vsakega drugega pahili ob zid. To je napaka, ki jo je storila narodnoredna stranka iz gole popustljivosti in ker je tem Skalašem preveč zaupala in jih precejevala. Doživela je dosti bridko razočaranje ravno s tem precejevanjem. A na srečo je temu konec. Mladina, ki so jo Skalaši potiskali v stran, se dviga in za stranko je le v korist, da stopijo v nje vrstah na površje mladi možje, ki imajo resnične ideale v srcih, ne takih, kakor Skalaši.

LISTEK.

Mina.

Roman; spisal A. P. Rušic.

(Dalje.)

Bil je Miroslav. Lepi spomini so se vzbudili v Minini duši. Obsipala ga je v vprašanji, da mali ni vedel, na kaj naj ji odgovori.

»Kajaj vendar nekoliko!« je prosil stiskajoč se k nji in skušal napravljati dolge korake.

Oklepal se je za levico in jo radovedno gledal.

Pripovedoval je, da je šel mimo kavarnе, spoznal je najprvo Pučano in potem šele njo. Čakal je na njo dolgo in že je stopil v lokal, ko se je ona ravno dvignila.

»Ali nisi več v penzionatu?« Mina ga je tikala, a on jo je vikal.

»Nič več! Radi vas . . . ah!« Prijel se je za prsa in gledal v njen obraz. »Meni ni bilo možno več vzdržati, hrepenel sem po vas, Mina. Učiti se nisem mogel, mislil sem vedno na vas. Ponoči se mi je sanjalo o vas in klial sem Mino toliko časa, da so me prebudili. Vsak čas sem bil kaznovan.«

»Sklenil sem pobegniti. To sem tudi storil — zama. Vas nisem več našel. Teta se je nad menoj razalostila, toda sčasoma se je potolačila i

ona. Sedaj sem pri nekem knjigotrcu v kompoarju in živim skupaj s teto.«

Miroslav je pripovedoval vse to naglo. Stavki so se mu trgali in misli so se mu medle. Mini je ugajala njegova odkritosrčnost in bila ga je vesela. Tudi sama se je čutila velikega otroka in zato je imela Miroslava za brata.

»Toda kje imate sina?« jo je vprašal nenadoma. Njo je to vprašanje presenetilo.

»Kaj te to briga, ljubi moj?« »Briga? Seveda me briga! Prosim Vas lepo, ne imejte me za otroka!«

Prav dobro se je zabavala z njim. Nehote pa se je spomnila na sina in na Trebarja. Pozabila je že nanj in bila ravnodušna nad preteklostjo. On pa je govoril dalje:

»O, teta mi je zaupala vse . . . Jaz za sovrašim — Trebarja!«

Postal je hipoma žalosten in stisnil roko v pest. Njegove oči so se zasvetile sočutja, a obraz mu je postal ognjen.

»Sedaj sem doma, hvala ti za spremstvo!« je izpregovorila končno Mina. Srečal ju je policist in sumljivo ogledoval. Oba sta bila v zadregi ter naglo stopila v vežo.

XXII.

Mina se je trudila odpraviti Miroslava domov, a ta je bil svojeglaven in je hotel š njo.

»Videti hočem, kje prebivate sedaj!« je dejal desetkrat zaporedoma. Njo je skrbelo, zakaj vedela je, da jo nocoj obišče še Carlutti. Dolgo sta se pričakala v temni veži. Končno je zapazila Mina, da se je ustavil pred hišo policist, ki jo je malo prej sumljivo ogledoval. Imela je strah pred temi ljudmi in zato je odšla naglo po stopnicah navzgor. Miroslav je urno tekkel za njo.

Stara Marta je sedela v kuhinji na stolu. Čelo se ji je močno gubanilo in dišalo je po vinu. Jezik ji je bil nesiguren, ko je povedala Mini, da jo je Carlutti že večkrat iskal in naročil, da pride ob enajsti uri zopet. Miroslava je starka zvezdavo ogledovala in se ga ni upala pogledati naravnost v obraz. Mina je imela ta hip zelo stroge poteze na obrazu. Stopila je pred staro in njen glas je bil presenetljivo trd, ko ji je rekla:

»Kaj je torej z vami, Marta? Danes ste me enostavno pustili na cedilu. To si za prihodnje čase prepovedujem!« In močno je zacepetala z nogama.

Marta je postala v obraz rdeča kot rak. Očividno ni pričakovala take razburjenosti.

»In jaz si prepovedujem za vaelej take grobosti!« je odvrnila čez dolgo z zmedenim in razburljivim glasom.

Mina se je čudila.

»Tako lvi hodite po svojih po-

tihi, ne da bi mi vsaj naznanili svoj odhod. Vi ste moja služkinja! Toda če Vam človek v svoji neumni dobroti pomoli prst, zgrabite takoj celo roko. Kje ste se torej celi ljubi dan potikali in — popivali? Sram vas bodi!«

Starko so te besede močno razgrele. Omahovaje je vstala s stola in rekla počasi:

»Kje sem se potepala — to vas nič ne briga. Jaz vam odpovedujem službo.«

Mina je zardela. V nenadni zadregi in jezi se je obrnila po kuhinji. Zagledala je Miroslava, ki je mirno čepel v kotu na polomljenem stolu in poslušal. Domislila se je, da se mora ta hip dostojanstveno vesti, zato je odločno rekla:

»Dobro! Sprejemem vašo odpoved na znanje!«

S prezirljivo gesto se je obrnila in odšla v budoar. Miroslav je tekkel za njo.

»Daj mi cigareto! Vse to me je razburilo, dragi,« je rekla in sedla na divan, ne da bi odložila klobuk. Čez nekaj časa je vstala in se začela preoblaciti, pri tem pa se ni ozirala na svojo mlada spremljevalca. On se je čudil vsemu temu in postalo mu je vroče.

»Koliko je na uri?« ga je vprašala čez nekaj časa. Miroslav je stopil k svetilki in dejal:

»Polnočnik!«

»Čez pol ure bo torej tu!«

»Kdo?«

»No — moj mož.«

»Ti si omožena?« se je čudil on.

Bil je ves začuden in presenečen.

»Da! . . . To se pravi . . . Seveda je mož,« je govorila v vidni zadregi. Pospravila je nekaj obleke in jo nesla v spalnico. Miroslav je vzlegel gorčo svečo in šel za njo. Ona je bila v vedno večji zadregi. Vedela je, da je Carlutti silno nagnjen k ljubosumnosti in četudi je bil Miroslav skoraj še otrok, se je vendar bala.

»Torej lahko noč, Miroslav!« mu je skoraj šepnila ljubeznivo na uho. Hotela ga je spremiti do stopnic. Toda on se ni ganil.

»Omožena!« je izustil čez dolgo. »Čemu tega nisi povedala že prej!«

»Kaj zato? Prezrla sem . . . Bah!«

»Kakšen je tvoji mož?«

»Kakšen? Čudno vprašanje!«

Ogrnila se je v modni predpasnik, ki ji je segal od ramen do tal in se je je oprijel tako, da se je lahko opazovalo njeno lepo oblikano telo.

»Ah! . . . je vzklilni glasno. Videlo se mu je, da se je nečesa nenadoma domislil. »Ti živiš z njim . . . Kar tako, ali ne? Sedaj razumem . . . Daj mi, prosim te, poljub!«

Vadignil se je naglo in jo poljubil.

»Kdaj pridem zopet lahko?«

»No vsem. Pridem ti o priliki. Pa-
eti ta svoj mož! Čas je, da greš!«

† **Strahni smo in kar groza nas spreletava**, če se pogledamo v zrcalo, ki so nam je napravili Skalaši. Nasilniki smo, ubijalci, korumpiranci, še gledalnice igralke preganjamo, nesramni smo in sam zlodej vodi kaj se vse. Tako zatrjuje listič, ki se tiska v »Učiteljski tiskarni«. Mi seveda preganjamo tudi Skalaše in oni se samo branijo. Pet mesecev smo jih preganjali s tem, da njih lista sploh nismo omenili. In ko so potem začeli napadati osebno in stanovsko čast najzaslužnejših politikov narodnonapredne stranke, ko so to počeli na tak način, da sta bila dr. Tavcar in dr. Triller prisiljena postaviti Ribnikarja pred sodišče, tedaj smo bili seveda zopet mi volk, Skalaši pa ovca. Kar pa posebno ilustrira te infamije, ki jih stresajo Skalaši, je to, da jih uganjajo sedaj, ko »starini« pote krvavi pot, da popravijo vnebovpijoče gospodarske grehe Skalašev.

† **Suspendiranje prof. Juge.** Na skupščini Zveze jugoslovanskih učiteljskih društev v Novem mestu je imel prof. Jug govor, vsled katerega je prišel najprej v disciplinarno preiskavo in je bil potem še od službe suspendiran. Mi smo Jugov govor takoj označili kot oslarijo, torej kot dejanje, ki nima nič resnega na sebi, a klerikalci so stvar vzle temu pograbil in dosegli suspendiranje prof. Juge, morda ne toliko zaradi Jugove osebe, kakor zaradi zavoda, na katerem je bil nastavljen. Zdaj smo pa naenkrat mi krivi, da je bil Jug suspendiran od službe. Sicer je bila odredjena disciplinarna preiskava proti Jugu na podlagi uradnega poročila na skupščini Zveze narodnega vladnega komisarija in je tudi deželni šolski svet na podlagi tega uradnega poročila sklenil suspendirati prof. Jugo — toda pri kliki, kateri pripada prof. Jug, mora biti seveda vsega »Slov. Naroda« kriv in mora biti »Slov. Naroda« odgovoren, če kakega pristaja te klike zadene neuprijetne posledice kake njegove bedarije.

† **Umazano konkurenco dela nemška pivovarska družba Union Ljubljanski gostilničarjem.** Že pred meseci naprosila je mestni magistrat dovoljenja, da zgradi na preje Auer-Oražnjem svetu na »Friskovec« velikanski lesen »salon«, v katerem naj bi zlasti Belgijci popivali, plesali itd. Mestni magistrat je takrat to prošnjo odločno zavrnil, to pa iz pravnih, zdravstvenopolitiških in ognjevarnostnih razlogov. Sedaj ko je napredna stranka vsled nesrečnega razpusta občinskega sveta prišla na magistratu ob besedo, pa je družba Union dobila zopet korajžo in je prošnjo ponovila. V gostilničarskih krogih vlada vsled tega po pravici silno razburjenje, zakaj nezasišani skandal bi bil, ako bi sedanje magistratno vodstvo omogočilo tako umazano konkurenco in dopustilo naravnost nemoralno podjetje.

† **Uradniki in volilna dolžnost.** Vojas so po strani gledali uradnike, ki se je udeležil kakega volilnega zbora, da, še kako piko so mu dali. Zdaj je vsled volilne dolžnosti položaj popolnoma izpremenjen. Če imam volžnost, da grem volit, imam implicitno tudi dolžnost, da se odločim za enega ali drugega kandidata. To mi je pa le mogoče, če slišim program enega ali drugega. Od inteligence se pač ne o zahtevalo, naj kar slepo voli kandidata tja v en dan. To tudi ni namen zakonu o volilni dolžnosti. Volilna dolžnost vsebuje moralno dolžnost, poslušati volilne shode, te ali one, ali pa oboje.

† **Dr. Luginja odložil svoj delegacijski mandat.** Delegat za Istro, dr. poslanec dr. Luginja je zaradi

»Ta hip pa se je oglasil zvonec. Carutti je zvonil dolgo in nevdružno, da je cvilel glas napoln celostanovanje. Mina se je zelo prestrašila.

»Kaj početi, nesrečnej?« Tudi Miroslav se je prestrašil. Umel je sedaj situacijo in se kesal, da ni odšel pravočasno.

Mina je razburjena hitela k vratom, med tem, ko se je Miroslav neumno oziral okrog sebe. Ko je začel Minogovorjenje inšlušal debeli Carutti je glas, je skočil v sprejemno sobo in se vstopil za zagrinjalo pri oknu.

Ko sta ona dva prihajala, se je Mina nemo ozirala, kje zagleda nesrečnejša. Šla sta naravnost v spalnico in tam je bila Mina tako zmedena, da je pogledala celo pod posteljo, če se ni morda mali v zadregi skril tja.

Miroslav je med tem zlezal izza zagrinjala in lepo natihoma je stopil na hodnik. V kuhinji je brlela luč in skozi ključavnico je opazil Marto, sedečo pri štedilniku in močno kimačo z glavo. Spala je. Odprle so se duri in prišla je Mina. Bila je še vznemirjena, vendar yesela, da se je izteklo vse tako nepričakovano srečno. Odprla mu je vrata, ga poljubila in spustila na stopnice.

Miroslav je dolgo časa zamišljen stal vrh stopnic in potem lenih korakov odšel.

bolezni odložil svoj mandat. Njegov namestnik bo dr. Mandić.

† **Višje deželno sodišče je ustreglo pritožbi državnega pravdnika, ter potrdilo zaplembo »Slavijinega« inserata v našem listu.** Menda ga ni bilo človeka na Kranjskem, ki bi bil kaj drugega pričakoval.

† **Torej vendarle.** Dolgo časa se je puntal Jože Oražem v Mostah, končno so ga pa naprednjaki vendarle prisilili, da je razgrnil občinski volilni imenik. Može se je še nedavno zaklinjal, da njega nič ne briga niti Schwarz, niti deželna vlada, niti kdo drugi; z razgrnitvijo volilnega imenika je pa Oražem pokazal, da ima vendarle strah, če ne pred drugim, pa vsaj pred naprednjaki v Mostah, pred katerimi se je moral ukloniti. Na svidenje, Oražem ob primernem času.

† **Bivši kostanjeviški notar Hafner** je bil l. 1907 pri okrožnem sodišču v Novem mestu obsojen zaradi zapeljavanja h krivemu pričevanju. Proti obsodbi je vložil ničnostno pritožbo, ki je pa bila zavrnjena. Poskusil je tudi dvakrat doseči obnovitev postopanja, a obe instanci sta to odbili. Naenkrat je posegal vmes generalna prokuratura. Pri tej niso funkcionarji neodvisni, kakor so sodniki, marveč so odvisni, kakor funkcionarji drž. pravdnictva. Posledica tega je bila, da je bilo okrožno sodišče v Celju delegirano, da stvar novič preišče. Ta preiskava ni dejanskega stanja zadeve prav nič premenila. Celjska preiskava je spravi ravno to na dan, kakor novomeška. V Celju je za Hafnerjevo krivdo govorilo ravno to, kakor v Novem mestu. Sodnikom v Celju se je bilo odločiti, ali naj verjamejo Hafnerju, ali naj verjamejo priči Zupančiču in oprostili so Hafnerja, zaradi pomanjkanja dokazov. Toliko, da ne bo javnost v zmoti o tej aferi.

† **Iz učiteljskih krogov** se nam piše: V boju med starimi in mladimi je kolikor toliko prizadeto tudi učiteljstvo, katero pa se drži, kar je čisto odobravati, popolnoma rezervirano. Kar nas je starejših naprednih učiteljev smo in ostanemo taki kot smo bili, naj se ta boj izvjuje že tako ali tako, mi smo živeli, delali in trpeli v onem času, ko je bila ena sama napredna stranka, h kateri se vedno pripadamo. Mi se torej v ta boj sploh ne vtikamo. Nekaj pa je, kar nas zlasti starejše zanima in t. j. zidanje našega prepotrebne učiteljskega konvikta. S kakim navdušenjem smo pred približno 20 leti ustanovili društvo »Učit. konvikta«, kako smo z veseljem nabirali prispevke, prirejali njemu v prid veselice, največ pa sami med seboj zbirali, darovali in svojim ustom odrgovali, le da bi se čim prej postavila zgradba, kamor bi svoje drage otročice, kadar jih moramo poslati v višje šole brez skrbi pod dobro varstvo izročili. Lepe so bile te nade, vzvišeni naši cilji, le žal, da se niso še uresničili in se, kakor vse kaže, tudi še ne bodo. Nabiranje za »Učit. konvikta« je prenehalo, navdušenje se je pogojevalo. Pa ne ko bi bilo sedaj vse delovanje osredotočeno edino samo na »Učiteljsko tiskarno«, pa menda vendar ni ona zgradba »Učit. konvikta« požrla ali je vsaj zavrgla? Kdojetemurkriv ne vemo in tudi nikogar ne sumničimo. Vemo doro, da ni še dosti nabranega kapitala, vendar bi se morda dala tudi kaka pot najti, po kateri bi se lahko preje do zgradbe prišlo. Kaj nam pomaga, če se »Učit. konvikta« zgradi morda šele čez 50 let, ko ne bode ne nas, ne naših otrok, ki bi njega do broteživali? Ali nismo ravno mi starejši učitelji zanj največ žrtvovali, a od tega ne bomo ničesar imeli. Ravno mi imamo sedaj že deco v Ljubljani in drugod, za katero moramo pri sedanjih draginjah kravateti in stradati, poleg tega pa še vselej ne vemo v kakšne roke smo jo izročili, kako je pri stanovanju nadzorovana in vzgojena. Kdor je oče, ki mu je do dobrot njegove dece pri sren, ve dobro, kaj se pravi kot učitelju pri današnjih časih otroke šolati. Vsi pa ne moremo biti v Ljubljani ali v mestih, kjer so srednje šole. Morda bo kdo rekel, da skrbim samo za sebe ter ne želim našim potomcem dobrega, ali me morda celo primerjal onemu oslu, ki je rekel: »Kaj mene briga če trava raste ko mene več ne bo, samo da je imam sedaj dosti!« Toda temu ni tako! Tudi mi imamo pravico za sebe kaj zahtevati in to ravno sedaj, ko nas naši bogajoči prijatelji najbolj pritiskajo in tlačijo, sedaj ko so za napredno učiteljestvo najhujši časi, kateri menda vendar ne bodo večno trpeli. Našim potomcem tudi v učit. stanu bode menda zasijala vendar enkrat zvezda sreče in blagostanja, za katero se mi zama oziramo. Namen mojih vrstic je edino ta: Nabiranje za »Učit. konvikta« zopet oživiti, zaspance prebuditi in zgradbo »Učit. konvikta«, ki nam je ravno sedaj najpotrebnejši, pospešiti, da bodo vsaj naši otroci kaj od sadu našega truda in požrtvovalnosti okusili. — Ne strah — ne mladim, ampak starejšim napredni učitelji.

† **Iz šolske službe.** Za suplenti-

jo so imenovali ravnateljstvo idrij-

skega rudokopa učiteljsko kandidati-

njo Leopoldino Kos.

— **Zavetličke aravnosti in morale.** Z ozirom na dnevno vest, priobčeno v večerni izdaji »Slovenskega Naroda« z dne 1. oktobra 1910, št. 316 pod zaglavjem »Zavetličke aravnosti in morale«, zahtevam na podlagi § 19 tiskovnega zakona, da priobčite nastopni popravek: Ni res, da je kaplan prisiljen in da sem se jaz udal; nasprotno je res, da se od strani g. kaplana ni izvršil nikak pritisk in da se meni ni bilo treba udati, ker stanovanj družtv sploh nisem odpovedal. Ni res, da sem moral preklicati celo to, kar sem sam pripovedoval, nasprotno je res, da jaz nikdar nisem pripovedoval, da je »izobraževanje« po raznih zofah zadobilo tak obseg, da tega kar ne morem več gledati in sem vsled tega družtvu prostore odpovedal; res pa je, da sem pred novim letom 1909 rekel, da bodem vsled pomanjkanja prostorov za svojo prodajalno primorani graštvu prostore odpovedati. — V Ljubljani, dne 4. oktobra 1910. — Ivan Podboj, trgovec, Sv. Petra cesta. — K temu popravku pripominjamo to-le: Ta popravek nam je prvotno prinesel v pisarno neznan človek, ki je sam priznal, da ni Podboj. Ko smo primerjali podpis na tem popravku, smo takoj konstatirali, da je ta podpis drugačen, kakor je bil na popravku, ki ga je nam že preje enkrat poslal Podboj. Z ozirom na to smo popravek odklonili. Nato smo dobili popravek rekomandiran po pošti. Tega priobčujemo, da si moramo zopet konstatirati, da je podpis na tem popravku zopet drugačen, kakor na onem, ki ga je nam prinesel neznanec v pisarno. Kateri popravek je sedaj podpisal Podboj? Morda nobenega!

† **Umetniška razstava v proslavo 80. rojstnega leta cesarja Frana Jožefa I.** Radi obširnih in napornih priprav se je morala otvoritev razstave preložiti na 16. t. m. Obilna razstavljalna tvarina, ki je zahtevala popolno preureditev razstavljalnih prostorov, nam bo pokazala ne le mnogo zanimivega sploh, ampak bo morda prinesla tudi marsikatera razjasnila glede razvika slovenske umetnosti. Zato je pričakovati izvanredno živahen obisk. Ker pa združuje ta razstava s svojo kulturnohistorično nalogo patrijotičen namen, bilo bi umestno, da se vrši otvoritev razstave posebno sijajno ob obilnejštevile udeležnikov. Vabijo se tedaj najvdušneje družbeni krogi, da se kar najmnogobrojnejše udeležijo te redke slavnosti.

† **Izgubljena zakonska moža.** V Mostah vlada pobožen mož z imenom Jože Oražem. V njegovih dveh hišah se nikdar ne zgodi prav nič takega, kar bi bilo greh po cerkvenih postavah, vsaj tako zatrjuje pobožni Oražem. Da pa ta njegova trditev ni resnična, naj navedemo dogodek, ki se je odigral v Oražmovi hiši na Selu preteklo nedeljo na vsrsojodaj. V omenjeni hiši stanujeta dve pobožni ženi, neka še precej čedna vdova in njena sestra. V soboto zvečer sta se izgubila dva »zvesta« zakonska moža. Skrbni njuni ženi sta prehodili vse Moste, pretaknili vse kote, toda moških ni bilo nikjer. V nedeljo zjutraj je nekdo slišal pri pobožnih ženah, ki se boje moških bolj kot hudič križa, sumljivo moško kašljanje. Ljudje so bili radovedni, kdo je isti srečni mož, ki je prenočeval pri lepi vdovi ali pa pri še nedolžni njuni sestri. Nekdo je potrkal, in pri vratih se pokaže eden od izgubljenih zakonskih mož. Glas o najdenih zakonskih možeh je šel kakor blisk po Mostah. Eden se sicer ni pokazal, ampak se je tiščal pod odejo, vendar so bili ljudje takoj prepričani, da sta oba »beguna« skupaj prenočevala. Na lice mesta je takoj došla ena izmed oškodovanih žensk, ki je napravila s svojim izgubljenim možem kakor tudi s pobožno vdovo temeljit obračun. Koliko dragocenih las je vdovica izgubila pri tem obračunu, tega niti sama ne more vedeti. Z drugim, ki je tiščal še pod odejo, je pa napravila njegova žena doma tudi pošten obračun.

† **Sodelavec ranil.** Opekarska delavca Janez Pirnat in Jožef Postudenšek sta bila v Kovačevih gostilni v Kosezah. Ko se je Postudenšek vračal domov, sledil mu je Pirnat in ga z odprtim nožem sunil na levo stran vratu, nakar je zbežal. Okvarjenca so oddali v tukajšno bolnišnico.

† **Mrtvega so našli.** Na podstrešju gostilničarja Avgustina Kuharja v Vevčah našli so 8. t. m. mrtvega Karla Renkota, 44 let starega delavca pri železniškem podjetju Oton Brusa in Ko., doma iz Poljčnika. Po mnenju mrtvaškega oglednika je umrl Renko za srčno hibo.

† **Iz šmarni pri Ljilji.** V nedeljo zjutraj našli so v potoku Boka, ki teče čez našo vas na kraju, kjer je prav plitva, utopljene 27letnega Janka Adamiča, po domače Marinkovega iz Ust. Ker je rad igranje pil in bil tudi bolj slabe pameti, je najbeže po neureti v vodo padel.

† **Nasilen krošnjar.** Minulo soboto zvečer se je peljal z železniškim vlakom iz Novega mesta v Ljubljano Anton Malič, krošnjar iz Suhe. Ker je postal sopotnikom nadležen in je v vozu razgrajal, se mu je vsled pritožbe potnikov na postaji Škofelca zabranila nadaljna vožnja. To je pa še bolj razjezilo krošnjarja. Prilomastil je v predstojnikovo pisarno ter jel psovati službojučega uradnika. Iz pisarne iztiran zbijal je s pestjo po durih, ter je hotel s silo noter vdreti, kar mu je pa zabranil nadzornik skladišča. Razbiti je hotel svetilko in grozil nadzorniku, da ga mora zaklati. Nasilnežu je res padlo na tla bodalo, katerega mu je nadzornik vzel. Pri premikanju tovornega vlača je letal za službojučim uradnikom ter ga obispal z raznimi psovami. Službojučemu orožniku ni hotel na vprašanja odgovarjati, marveč je naprej psoval postajenačelnika. Aretovanju se je protivil in moral so ga vkleniti in le s težavo so ga privedli na orožniško postajo. Peš ni maral hoditi, marveč je na svoje stroške zahteval voz do Ljubljane. Može je bil precej natrkan. Končno besedo bo govorilo sodišče.

† **Drugemu je kopal jamo,** pa je sam padel v njo. Peter Ganzitti, podjetnik opekarne v Ribnici in v Zalogu pri Novem mestu. Diši mu slovenski groš, pa tudi slovenska dekleta, dasi je oženjen in ima ženo v Ribnici. Posebno je lazil za neko Rezo Spelič, ki je pred več leti padla z visokega odra in je od takrat nekoliko slaboumna. Prav rad se je pozabaval z njo. Ko mu je pa nekoč njena sestra Marija razodela, da bo treba iskati botrov in naj se z Rezo z lepa pobota, ni hotel o tem nič slišati, marveč je oavdil obe. Terezijo in Marijo Spelič sodišču radi izsiljevanja. Ko je bil kot priča zaslišan, je izjavil, da ni imel nikdar prav ničesar opraviti s Terezijo Spelič. No, našle so se priče, ki so ga videle občeati z njo. Ko se mu je to povedale, je priznal, da je res imel parkrat opraviti z njo. Radi svojega krivega pričevanja se bo pa moral zagovarjati pred sodiščem, kajti pred par dnevi smo ga videli, da ga je orožnik odgnal menda v Ribnico ali pa v Novo mesto k sodišču. Čudni so ti polentariji: ogromno denarja znešeno vsako leto iz naše države v Italijo, na polju ni varen pred njimi noben pridelek, zdaj pa že tudi dekleta in žene niso varne pred njimi. Potem jih pa za zahvalo še ovajajo. Ta je pa res dobra!

† **Olika gospoda Ambrožiča v Celju.** Slovenski javnosti je že znano, da je šef celjskih policajev dr. Ambrožič izdajatelj zloglasne »Deutsche Wacht.« V tem listu se po navodilih policijskega šefa na najpodlejši način blatijo vsi Slovenci. To je gotovo nekaj nečlovečnega, da policijski šef izživlje narodnostne prepirc in naboje. Tak varh javnega reda in mira je mogoče pač samo v Avstriji. Ambrožič pa se ne ponaša samo s tem, da napada njegov list slovenske sosesčane, on se ponaša tudi s skrajno neolikanostjo. Pri nedavno vršilih se občinskih volitvah na Teharjih je bil Ambrožič član volilne komisije. Ob ti priliki je zabrusil gospod dr. Ambrožič nekemu slovenskemu volilu v obraz: »Sie können mir den A.... lecken!« Če je že šef celjske policije tako surov, kakšni morajo biti šele celjski policaji!

† **Roparski napad.** Iz Maribora poročajo: Ko je šel kurilec Mihael Dobnikar v soboto ponoči proti domu, ga je nekdo od zadaj napadel ter ga s palico pobil na tla, da je nezavesten obležal. V tem trenutku mu je napadalec vzel tudi srebrno uro in verižico. O storilecu nimajo sledu. Dobnikarja, ki je težko ranjen, so prepeljali na rešilno postajo, kjer so ga za silo obvezali, od tam pa na njegov dom.

† **Konja pod vlakom.** Med Spielfeldom in Gersdorffom je povozil ljutomerski vlak dva konja, ki sta bila last nekega tržana v Ernovžu. Hlapec je spal na vozu, ko je peljal čez železniški tir in ni opazil prihajajočega vlača. Enemu konju je odtrgal vlak vse štiri noge, drugemu jih je samo polomil.

† **Svojo ženo umoril.** Pretečeni teden so našli v Donnersbachau pri Irndingu na Štajerskem žensko truplo. Sodna komisija je agnosciralo mrtvo za delavčevno ženo Barbaro Hofer iz Donnersbachaua. Znano je bilo, da je Hofer s svojo ženo v nemiru živel. In ker so 29. septembra zvečer videli nekega moškega, ki je nesel na rami žensko, so začeli sumničati, da je Hofer morilec. Ko so ga 7. t. m. aretirali, je osumljenec priznal umor. Ko je šel 17. septembra s svojo ženo v Irding, sta se začela prepirati. Na to jo je prijel ter vrge čez most v vodo. Skočil je za njo ter jo toliko časa s kamnom po glavi tolkel, da jo je ubil. Potem je truplo z dračjem pokril. 29. septembra zvečer jo je nesel k potoku ter jo vrge v vodo. Oddali so ga sodišču.

† **Zlavljenca čit natankr.** V Št. Gotardu so našli ustreljenega 52letnega natankarja Josipa Finka. Može je menda obupal, da bi se mogel kot star natankar preživljati.

† **Pokušen samomor.** V Pulju si je nek Italijan z imenom Cazzetti porinil nož v prsa; pri tem je zavpil: »Tako se dela v Zadru!« Prenesli so ga v bolnico.

† **Ženo zastrupil.** V Kistanju v zaderskem okraju je pred par meseci porodila žena posestnika Simna Vukše dečka. Može je pa ženo z otrokom vrod nagnal iz hiše, ker je bil prepričan, da otrok ni njegov. Žena je nato prebivala v nekem svinjaku in se je preživljala s tem, kar so ji dobri ljudje podarili. Čez dvajset dni je žena nenadoma umrla. Zandarmerija je slučaj zaznala državnemu pravdnictvu v Zadru, ki je takoj odredilo raztelesenje trupla. Sodna izvedenca sta dognala, da je žena umrla vsled zastrupljenja s strihinom. Zandarmerija je nato aretirala Simna Vukšo in njegovega brata Jurja.

† **»Kunštni« Dunajčan.** Pravi Nemec svorazi in zaničuje sicer vse Slovane, a za slovenskim denarjem se podi kakor pes za klobaso. Tudi izdelovalce harmonik Fr. Hochholzer na Dunaju je lačen slovenskega denarja in ponuja svoje harmonike po vsem slovenskem svetu. Pri tem je seveda preveč ošaben, da bi se pobrigal za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovenski jezik, nego bi rad izhajal celo v Dalmaciji z nemščino. Pri tem se mu zgodi kaka prav smešna. Kdo ve kje je moral iztakniti hrvaško pismo, iz katerega je izvedel za naslov Roka Dragoševića v Trogiru. A ker ni razumel pisma, je smatral pozdrav in podpis »Bog, dragi prijatelj« za kakega človeka, ki razume kak slovens

Osem podružnic in prijateljem „Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Tolstovrsko slatino pri Guštaju na Koroškem je kupil konzorcij koroških Slovencev in sklenil, dati del dohodkov v slovenske narodne namene, in sicer na ta način, da bo vsaki pošiljal prihodek kupon, za katerega plača kakemu slovenskemu društvu gotov znesek.

Ker je »Družba sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani pač najvažnejše vseslovensko obrambno društvo, prosimo gostilničarje in zasebnike, da dajejo kupone Tolstovrske slatine vodstvu »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani, Podružnice »Družbe sv. Cirila in Metoda« pa pozivamo, da pobirajo v svojem področju kupone in jih nam pošiljajo.

Tolstovrška slatina je po mnenju zdravnikov - strokovnjakov izbora zdravilna in namizna kislavoda, ki je med najboljšimi planinskimi kislimi vodami. Ker po kakovosti Tolstovrška slatina ne zaostaja za drugimi kislimi vodami, in ker gre del dohodkov v slovenske narodne namene, je pač vsakega zavednega Slovenca narodna dolžnost, da zahteva vsespod je Tolstovrsko slatino, ki je edina slovenska kislavoda.

Za našo prepotrebno »Družbo sv. Cirila in Metoda« pa postane to podjetje lep vir rednih znatnih dohodkov. — »Svoji k svojim« v našo narodno obrambo!

Te dni se razpošljejo vsem podružnicam C. M. D. okrožnice, ceniki, prospekti in reklamne table. Prosimo, da se tiskovine razdele gostilničarjem ter se poskrbi, da bo v vsaki gostilnici nabita reklama.

Narodna obramba.

C. M. nabiralniki v Kranju vzorno poslujejo, za kar gre hvala agilnemu odboru ondote podružnice, v prvi vrsti g. Mikšu. Pretekli mesec so dali kranjski nabiralniki 191 K 55 v. Slava!

Lepe zglede požrtvovalnosti nam dajejo največji trpini med slovensko inteligenco, namreč naši učitelji. Za C. M. obrambni sklad je razmeroma s številom največ prijavljenih učiteljev, bodisi posamezno ali po svojih društvih. Te dni je poslal D. C. M. za obrambni sklad g. Edvard Pra-protnik, šolski vodja v Mirnu pri Gorici 50 K. Koliko pritrjevanja je treba, da si učitelj od svoje borne plače pristedi 50 K ter jih položi domovini na altar. Naj bi taki velikodušni zgledi zbudili tiste, ki take vsote laglje utrpe.

Tolstovrška slatina pri Guštaju na Koroškem je šele dober mesec v slovenskih rokah, a oskrbnitvo je že poslalo iz nabiralnika D. C. M. na 10 K. Ako je to mogoče v pomembnem kraju, kjer slovenske inteligence skoraj ni, kako lahko bi dobro uspevali družbini nabiralniki po naših slovenskih mestih in trgih! Pri tej priliki opozarjamo slovensko občinstvo, da se te dni začne razpošiljati okusne reklamne table, okrožnice, ceniki itd. tega novega narodnega podjetja C. M. podružnicam in zapnikom. Naj bi vsela taka reklama v vsaki gostilnici, a rodoljubno občinstvo naj povsod zahteva Tolstovrsko kislavo, ki je edina slovenska, poljska in cenejša kot tuje slatine ter gre del dobička v razne narodne namene, v prvi vrsti za Ciril-Metodovo družbo. Družbini zapniki naj blagovolijo pobirati pri gostilničarjih kupone, ter jih pošiljati družbi. Kdor zeli imeti tiskovine, naj piše oskrbnitvu v Tolsti vrh, p. Guštanj.

Društvena naznanila.

Z Vrhnik. Tukajšnji »Sokole« je uprizoril v čitalniški dvorani v nedeljo, dne 9. oktobra dr. J. Vošnjakovo dramo »Lepa Vida«. Dvorana »bila nabito polna, opazili smo mnogo občinstva iz Ljubljane in okolice, osobito dobro je bil zastopan »Sokole« iz Notranjih gor. Ne bomo se pečali s podrobnostmi igre, omenimo le, da so svoje vloge prav izborno rešili: br. S. Krmauer, br. I. Tischler, br. Sotler, br. A. Maček in ostali bratje Sokoli. Osobito pohvalo zaslužijo gđe. M. Igličeva v svoji vlogi kot »Lepa Vida«, gđe. M. pl. Pilpach kot grofica Gadola, gđe. M. Kunstelj kot služkinja in gospa M. Šinkovec kot mati Kogojca. Na koncu zadnjega dejanja je bil br. Tischlerju izročen lep sopek za neumorno in požrtvovalno delo kot režiserju in gđe. Igličevi pa za krasen venci za nje neumorni trud. Obenem izrekamo gg. pevcem za njih ginljivo petje prisrčno pohvalo. Upamo, da bodo naše prireditve tudi v bodoče dosegle tako lep uspeh in da jih bo občinstvo vedno v tako velikem številu posečalo; vrlim igralcem in igralkam kličemo krepak nazdar!

Društvo »Zvezda« na Dunaju priredi dne 16. oktobra t. l. ob 8. uri večer v restavraciji g. J. Haindla v

IV. okraju, Favoritenstrasse 54, zabaven večer s prijaznim sodelovanjem gospe R. W. na klaviru in društvenega pevkega zbora. Po sporedu prosta zabava in ples.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Iz-nova opozarjamo na današnje krasno Bissonovo dramo »Nemanka«, ki bo brez dvoma zelo ugajala tudi naši publiki. (Za par-abonente.) — V četrtek se ponavlja prvič Smetanova opera »Dalibor« (za nepar-abonente). — Opozarjamo, da se v nedeljo popoldne ob 3. uprizori nova opereta »Knežna« za goste z dežele; večer; pa je začetek ob 7. ter se uprizori japonska drama »Tajfun« M. Lengyela.

Slovenski Jug.

— Spominška plošča Stanku Vrazu. Jutri, v sredo 12. t. m., se vrši v klubovih prostorih društva »Bratje hrvatskega zrnaja« v Zagrebu posvetovanje radi odkritja spominške plošče velikemu Iliru Stanku Vrazu. Spominška plošča se ima vzditi na hiši, kjer je pesnik Stanko Vraz umrl. Odkritje spominške plošče se ima izvršiti na posebno svečan način, ker je letos poteklo prav 100 let, odkar je bil rojen ta veliki pesnik in narodni prvobornik.

— Profesor Vlaho Bukovac, ki se mu je poverila naloga, da napravi slike prejšnjega zagrebškega župana dr. A. mruša in sedanjega Janka Holjca, je svoje delo dovršil. Portreti, ki so umetniška dela prve vrste, so se izročili nekemu umetniškemu zavodu v reprodukcijo.

— Kdaj bodo volitve v hrvaški sabor? Hrvški listi poročajo, da priobčijo »Narodne Novine«, uradni list hrvaške vlade, razpis volitev za hrvaški sabor. Volitev se bodo baje vršile v torek, dne 25. in v sredo, dne 26. t. m.

— Franu Ferreru v spomin prirede v četrtek, 13. t. m., kot obletnici njegove nasilne smrti, hrvaški svobodni mislilci zborovanje s temle sopredom: 1.) V skupnosti z velikim svetom; 2.) življenje in delovanje Franu Ferreru in 3.) obnovitev Ferrerjevega procesa. Sklicatelj tega zborovanja je Davorin Trstenjak.

— Shod srbskih žen. V vrši v nedeljo, dne 16. t. m., v Belgradu. Shod sklicuju »Srbska zveza«. Na dnevnem redu je predavanje o položaju žen v Srbiji in predlog o spremembi zakonskih določb o naslednem pravu ženske dece.

— Poštno-brzojavna šola je bila otvorjena v Belgradu. V šolo se sprejme 60 dijakov, ki se niso pre-koracili 25. leta in ki so dovršili šest razredov gimnazije, trgovsko akademijo ali učiteljsko šolo.

— Socijalno - demokratski »Narodni Dom« v Belgradu. Odbor srbske socijalno - demokratske stranke in delavska zveza sta kupila od hranilnice v Vračaru za 70.000 dinarjev takozvano dvorano mira v Belgradu. To poslopje se preustroji v socijalno-demokratski »Narodni Dom«.

— Čudež! V sofijski »Večerni Pošti« čitamo pismo Todora Lazarov iz Martena, v katerem piše: Moja žena Gina, stara 38 let, je obolela na paralizo. Ker se 25 dni ni mogla niti ganiti, sem jo naložil na ter jo peljal v Ruse na dom Georgija Kermečijeva, ki mi je povedal, da zna odvetnik M. Petkov na čuden način zdraviti bolnike. Sel sem k g. Petkovu, ki se je takoj odzval moji prošnji. Bolnico smo odnesli k njemu na rokah. Gosp. Petkov se je s prstom dotaknil njenega telesa ter zapovedal bolnici: »Vstani in hodi, bog te je ozdravil!« Na veliko iznenadenje vseh prisotnih je žena takoj vstala in jela hoditi. To je čudež, o katerem se čutim dolžnega, da sporočim o njem vsemu svetu. — Tako piše Todor Lazarov v sofijski »Večerni Pošti«. Razume se samo ob sebi, da prepuščamo odgovornost glede »čudeža« »Večerni Pošti«.

Književnost.

— Mesečnik »Lovec«, št. 9, ima sledečo vsebino: Dr. V. Jeločnik: Jereb. (Konec.) — A. Schweitzer: Kupčija s kozami naših kozuharjev. — Dr. V. Jeločnik: Strel s kroglo. — Iz lovškega narbnika. — pl. K.: Ribarenje s kapeljnom. — Iz ribarske mreže.

— Mirko Černi, medicinar: »Telesni naš postanek, razvoj in konec«, poljudna znanstvena razprava s slikami. Cena 1 K 60 v, po pošti 1 K 80 v. — Naroča se pri pisatelju (Hrušica na Gorenjskem) proti vnaprej podani naročnini, dobiva se pa tudi po vseh knjigarnah. Pisatelj je izdal svoja predavanja, ki jih je imel letos o božiču v tržaškem »Narodnem domu« in o veliki noči v ljubljanski »Akademiji«. Snov pojasnjuje 34 slik. Ker je to do sedaj edina knjiga, te vrste na Slovenskem, bo gotovo našlo obilo čitateljev.

Zadovoljni princezini.

Revolucija na Portugalskem je sicer veljala mnogo krvi in proizročila poleg velikega veselja celega portugalskega naroda tudi marsikako žalost, vendar sta dve osebi, ki sta pri čitanju poročil o tej revoluciji bili s seboj gotovo jako zadovoljni. Ti osebi sta princezini, ena pristna in ena gledališka princezinja.

Ni je še bilo revolucije, v katero ni bila zapletena kaka komendijantka. Trikotne takorekoč med pogoje svetovne zgodovine in se je izkazalo tudi na Portugalskem.

Nekega dne so kraljici - materi Amaliji rekli: »Veličanstvo, vaš sin ni samo kralj, nego tudi človek moškega spola. Glejte, da se čim preje oženi, ali pa ga pošljite v Pariz.«

Kraljica - mati je svojega sina poslala v Pariz. Tam so potem že poskrbeli, da so bile »slučajno« pri nekem karikaturnistu zbrane najlepše komendijantke, ki so bile pripravljene žrtvovati svojo »nedolžnost« mlademu portugalskemu kralju. Med njimi je bila tudi dražestna plesalka Gaby Deslys. Cvetoča punca in seveda do kosti pokvarjena. Dvajsetletni kralj se je vanjo »zaljubil« in jo poklical v Lisabono. Ali ondote dame, ki so bile tudi pripravljene žrtvovati se na čast domovini, niso trpele te inozemske konkurence. Zagnale so tak krik, da je morala mala Deslys pobrati šila in kopita - pardon - trikote in krasna krilca, ter zopet odriniti. A kralj je ni pozabil. In ko mu je enkrat brzojavila iz Pariza: »Jutri nastopim v novih hlačicah,« je zapustil svoje ministre in državo in se peljal v Pariz. Gospodična Deslys kaže zdaj svoje hlače na Dunaju. Seveda so, čuvši o njej, planili reporterji nad njo. »Kaj nama očitaš,« se je zagovarjala gđe. Deslys, »kralj je samec, jaz sem samica — kaj torej, če sva bila prijateljca.« In vzdihuje je dostavila: »Tako sem žalostna — že dolgo nisem nič slišala o kralju, morda se oglasi zdaj, ko mu ni treba več vladati.« Gđe. Deslys goji torej veselo upanje. Njen Manuel nima več skrbeti za državo in se bo lahko posvetil ljubezni. In če bi je že ne hotel, njena sreča je vendar zagotovljena. Revolucija je mali plesalki in njenim hlačicam napravila velikansko reklamo. Gledališki ravnatelj se že kar trga za njo in ji obetajo stotisoče. Mala Deslys bo postala milijonarka. Oj, to jo bodo zavidale njene kolegije, ki morajo imeti cel bataljon ljubincev, predno si prihranijo kar treba za mirno in brezskrbno starost.

Zadovoljna bo z revolucijo na Portugalskem tudi neka princezinja, namreč Patricia Connaught, sestrice angleškega kralja. Po stari tradiciji je tudi pokojni angleški kralj Edvard VII. gledal na to, da bi v kraljevske zakone spravil zveste zastopnice svojih političnih strem-ljenj. Tako je dal španskemu kralju princezinja Eno Battenberg za ženo. Princezinja se je dolgo branila, a Edvard ni odnehal in Ena se je morala vdati. Zdaj je španska kraljica, porodi vsako leto otroka in se mudi kolikor mogoče dolgo na Angleškem. Pobožni Španci je ne marajo in jo imenujejo »Angležkinjo« in »krivo-verko«, kakor imenujejo mater kralja Alfonza, avstrijske nadvojvodinje Kristino, »Avstrijanko« in je vzlic temu ne marajo, da je najpobojnejša vseh pobožnih dam na Španskem. Ko se je Ena poročila s španskim kraljem, so ji za pozdrav vrgli dinamitno bombo pred noge in pred bombami mora imeti strah ponoči in podnevi, zakaj na Španskem je navada, da imajo ljudje v enem žepu rožni venci, v drugem pa bombo. Princezinja Patricia Connaught je vse to stutila in se je znala svoje-mu stricu, kralju Edvardu, upreti. Najprej je Edvard hotel naj se Patricia poroči s španskim kraljem. Patricia pa je rekla »ga ne maram in ga ne maram in ostanem raje do smrti devica, kakor da bi ga vzela.« Ker Patricia ni hotela vzeti Alfonza, ga je morala vzeti Ena.

Po Alfonzu je prišel v London njegov sosed kralj Manuel. Čeden mladenci, prav ljubezni in pri-kupen, a princezinja Patricia je zopet rekla: »Ga ne maram in ga ne maram in ostanem raje do smrti devica, kakor da bi ga vzela.«

Danes je princezinja Patricia gotovo jako zadovoljna, da ni postala portugalska kraljica in da jo lisabonska tragedija nič ne briga, kajti bolje je še vedno, biti devica princezinja, kakor prepodana in odstavi-ena kraljica.

Seja slovenskih članov delegacije.

S. — Dunaj, 11. oktobra. Danes popoldne ob 5. se vrši seja slovenskih članov delegacije. Pogovor bo zlasti veljal predsedniškemu vprašanju, ki so odločno odklonili

kandidaturo poslanca prof. Glombinskega ter tudi kandidaturu vsakega drugega poljskega člana. Z ozirom na to so mnenja med slovenskimi delegati deljena. Eni poudarjajo, da Čehom ali Jugoslovanom ni mogoče sprejeti te kandidature, ker sta oba naroda skupno v državnem zboru v opoziciji in zlasti tudi radi tega ne, ker se bo moral predsednik v svojem nagovoru na cesarja v delegacijah dotakniti tudi vprašanja aneksije Bosne in trovnegega vprašanja. Od druge strani pa se resno svari na resignacijo na predsedniško mesto, ki pripada letos Slovanom, ter se poudarja, da je aneksijsko vprašanje itak že fait a compli in da trovno vprašanje nikakor ne ovira slovenskega predsednika govoriti o njem pri delegacijah, ker so to že storili tudi prejšnji slovenski pred-sedniki. Najbrž bo zmoglo prvo mnenje. Izid povšetovanja se pričakuje z veliko napetostjo.

Program delegacij.

S. — Dunaj, 11. oktobra. Minister zunanjih zadev grof Aehrenthal bo v četrtek predložil svoj ekspeze naj-prvo v odsekovi seji ogrskih delegatov. Ekspeze grofa Aehrenthala bo baje prav kratak. Minister grof Aehrenthal bo najprvo predložil, kakor smo mi že pred tedni med prvimi listi poročali — tako imenovano rdečo knjigo glede aneksije Bosne in Heregovine, v kateri se nahajajo najvažnejši dokumenti iz te burne dobe. Nato bo poudarjal veselo raz-merje v trovzevi ter podal tudi kratko poročilo o svetovni politiki, v kolikor je važna za nas. Pred vsem bo omenjal korektno razmerje Avstrije napram Rusiji in v posebnem referatu se bo dotaknil tudi orientalskega vprašanja. Omenjal bo tudi kratko vprašanje, ki ima le toliko pomena za Avstrijo, v kolikor je Avstrija in-terresirana na tem, da se ohrani v Ori-entalu mir, ter bo obenem naglašal simpatije Avstrije do Turčije, glede katere se nahaja Avstrija kakor sploh glede vseh balkanskih zadev v popolnem soglasju z Italijo in Nem-čijo. Končno se bo bavil minister Aehrenthal z našimi gospodarskimi stiki z balkanskimi deželami. Zadnjih dogodkov v Orijentu, zlasti turško-rumunske vojaške konvencije in pa portugalske republike se ne bo dotaknil pri svojem ekspezeju.

Stadlerjeve intrige.

S. — Dunaj, 11. oktobra. Bosan-ska hrvaška poslanca Mandić in Su-marić sta bila danes pri ministru zu-nanjih zadev grofu Aehrenthalu ter skupnem ministru Burianu, popoldne pa gresta tudi do papeškega nunci-a Granito de Belmonte. Namen njih obiskov je nastopiti proti politiki sa-rajevskega nadškofa Stadlerja, ki se poda prihodnje dni zopet v Rim, da izpolnuje od papeža dekret, s katerim naj bi se odzvel škofijski stolec v Banjaluki frančiškanom ter že danes izročil jezuitskim pristašem Stadler-jevim. Nadalje bo skušal izposlovati od papeža tudi dekret, s katerim se frančiškanom prepoveduje sprejema-ti od bosanske dežele določeni prispe-vek za frančiškanske šole, kar bi se-veda pomenjalo konec teh šol. Repre-zentant bosanskih Hrvatov Mandić je poudarjal, da bi zlasti zadnje vprašanje povzročilo odpadno gibanje med katoliškimi Hrvati in novo srbo-ljsko gibanje v Bosni.

Odkup bosanskih kmetov.

S. — Dunaj, 11. oktobra. Predsed-stvo bosanskega sabora Mandić-Soba sta bila danes predpoldan sprejeta od cesarja v avdienci. Cesar je delova-nje bosanskega sabora pohvalil. Skupni minister Burian je njima na čast večerj priredil diner. Oba, Man-dić in Soba sta pri tej priliki poudar-jala, da je fakultativni odkup kmetov za večino nesprejemljiv. Burian pa je njima nasproti poudarjal, da vlada nikakor ne more uvesti obli-gatornega odkupa, ker se boji, da bi s tem povzročila izseljevanje moha-medancev iz Bosne. Pač pa bo vlada na drug način podpirala bosanske kmete. Mandić je v imenu Hrvatov poudarjal, da Hrvati ne nameravajo z ozirom na odkupno predlogo in z ozirom na to stališče vlada v tem vprašanju delati vladi nikakih tež-koč.

Odlikovanje.

S. — Dunaj, 11. oktobra. Cesar je podelil višjemu deželnemu sodnemu svetniku Štefanu Kacijančiču v Cel-lju povodom vpokojenja naslov dvor-nega svetnika.

Nemški cesar Viljem pride zopet na Dunaj.

S. — Dunaj, 11. oktobra. Nemški cesar Viljem se je baje pri zadnjem dunajskem obisku izrazil, da pride prihodnje leto in sicer najbrž septem-bra meseca zopet na Dunaj.

Dalmatinski deželni zbor.

B. — Zadar, 11. oktobra. V več-rajšnji seji dalmatinskega deželnega zbora je vložil hrvaški pravši posla-nec Drinković zakonako predlo-go o uravnavi jezikovnih razmer pri dalmatinskih deželnih uradih. Peča-ti, vpisi in napisi v javnih knjigah v Dalmaciji naj bi bili po tem predlo-

gu samo hrvaški. Le v sodnih okrajih pa, kjer ne presega hrvaška manj-šina 10% prebivalstva, naj bi bilo dovoljeno vlaganje in reševje teh vlog tudi v italijanskem jeziku.

Izgredi pijanega dragonea.

G. — Krakov, 11. oktobra. V ne-deljo je v vasi Kolomea nek pijan dragonec ranil s svojo sabljo 7 oseb — 3 od teh se bore s smrtjo.

Volitve na Hrvaškem.

S. — Zagreb, 11. oktobra. Volitve v hrvaški sabor bodo razpisane na 26. ali 27. oktobra. Ban dr. Tomašić se bo moral boriti proti srbsko - hrvaški koaliciji in Starčevićanci. Srbsko-hrvaška koalicija je izključila takozvano slavonsko skupino, ki je popol-noma na strani bana dr. Tomaševića.

Predarilberški deželni zbor.

B. — Bregenz, 11. oktobra. Vče-raj se je pečal predarilberški deželni zbor v svoji seji z deželnim proračunom za leto 1911.

Massaryk v Belgradu.

S. — Belgrad, 11. oktobra. Češki poslanec prof. Massaryk je prišel v Belgrad ter ostane nekaj dni tukaj.

Generalni štrajk francoskih želez-ničarjev na severni železnici.

M. — Pariz, 11. oktobra. Danes zjutraj so posebne izdaje francoskih listov naznanjevale po ulicah, da je izbruhnil štrajk pri severni železnici v taki meri, da so morali velike pariške severne kolodvore zapreti in da ni mogel odpeljati proti Nemčiji in Angliji niti en vlak. Vlada oskrbuje pošto službo s tem, da prevaža cela atapa avtomobilov pošto proti Bel-giji in proti Nemčiji.

M. — Pariz, 11. oktobra. Verjetno je, da bo vlada dala vodje stavki-nega gibanja zapreti. Vlada je od-ločena podvzeti izredno stroge kora-ke ter eventualno dati zasesti vso severno železnico z vojaštvom. Poli-cija je konsignirana, da prepreči mo-rebitne izgrede v Parizu, katerih se vlada boji. Zlasti so zastražena vsa javna poslopja, spomeniki ter javno izstavljeni umetni predmeti. Voj-aštvo je zasedlo železnice v departe-mentu Seine. Jako nevarno gibanje je opazati tudi pri železničarjih za-bodne državne železnice. Mogoče, da tekom prihodnjih ur že izbruhne na vseh francoskih progah generalni štrajk.

Končana stavka.

M. — Berlin, 11. oktobra. Delav-ci v ladjedelnicah v Stettinu so več-raj zopet pričeli z delom.

Slavnost 100letnice berlinskega vse-učilišča.

F. — Berlin, 11. oktobra. Danes se vrši tukaj slavnost stoletnice ber-linskega vseučilišča. Odposlanstva, odnosno častitke so doposlane skoraj vsa evropska vseučilišča med temi tudi lvovsko. Značilno je, da je ber-linska univerza tako pod vladnim or-todoksko - pruskim vplivom, da si ni upala povabiti k slavnosti slovečega učenjaka Ernesta Haackla, ki je — kakor znano — na berlinski univer-zi študiral in tudi promoviral.

REVOLUCIJA NA PORTUGAL-SKEM.

Vlada nastopa proti redovnikom.

M. — Lisabona, 11. oktobra. Vla-da je danes proglasila proklamacijo, v kateri grozi, da bo začela bombar-dirati nek samostan, ako se menihi, ki so se zaprli v samostan, ne vdajo.. Vlada hoče blokirati tudi vse podze-meljske hodnike, v katerih so se skrili menihi. 932 samostanov je že za-prtih. V portugalskih kolonijah je bila proklamacija republike brez vsakega odpora priznana.

Kraljevo pismo.

M. — Pariz, 11. oktobra. Kralj Manuel je baje pred svojim odhodom izročil ministrskemu predsedniku lastnoročno pismo na portugalski narod, da zapušča deželo, ker je vedno le dobro žele Portugalci, da jo za-pušča, ker hoče odvrniti od domovi-ne meščansko vojsko, nikdar pa da ni pripravljen odpovedati se prestolu.

Naznlo republike Vatikanu.

S. — Rim, 11. oktobra. Portugal-ski poslanik pri Vatikanu je danes oficijalno naznanil Vatikanu prokla-macijo portugalske republike.

Klerikalna pretiravanja.

S. — Rim, 11. oktobra. Jezuitski provincijal v Lisaboni poroča jezu-itekemu generalu v Rimu, da pri za-dnjih bojih v Lisaboni ni prišel nob-en jezuit ob življenje. Par jezuitov je res lahko ranjenih. Iznani jezui-ti se naselijo v Braziliji.

Na Portugalskem še dolgo časa ne bo miru.

J. — Pariz, 11. oktobra. Vsi znaki kažejo, da na Portugalskem še dolgo časa ne bo mir zasiguran. Vlada s te-žavo zabranjuje izgrede sumljivih elementov, ki iščejo v republikanski svobodi prilike za njih nasilnosti in rop. Poročila pravijo tudi, da vlada med vojaštvom velika demoralizaci-ja, ki grozi napraviti na Portugal-skem do resno situacijo.

Gospodarstvo.

Oddaja plemenske živine.
V skladu z državnim zakonom z dne 30. decembra 1909, tisto, ki se nanaša na pospeševanje živinoreje, se določeni za dobo od 1. 1910. do 1. 1918. letno 6.000.000 kron za vse dežele, zastopane v državnem zboru, in sicer s pridržkom, da se zaradi tega ne prikraja doslej očitana redna državna podpora za povzdigo živinoreje. Na Kranjsko odpade za 1. 1910. od te podpore 133.442 kron. Način te porabe gre po zakonu določiti kmetijskemu ministrstvu s sodelovanjem deželnih odborov in glavnih kmetijskih korporacij. Del te podpore se ima takoj porabiti za nakup dobre, oziroma čistokrvne plemenske govedi, ki se po nižani ceni odda živinorejcem v deželi. Da bo e. kr. kmetijska družba pri razdelitvi take živine mogla staviti svoje nasvete, se živinorejci nujno pozivajo, naj brez odloga, t. j. takoj vložijo svoje ne-kolkovane prošnje na podpisani glavni odbor za podelitev plemenske živine (bikov, krav in telic) po nižani ceni. Oddajala se bo živina vseh pasem, ki so primerne za razširjanje v deželi. Vsak živinorejec, ki mu bo prisojena kakava žival po nižani ceni, se bo moral pravnovoljavno zavezati, da se bo točno držal predpisanih pogojev. Kmetijske podružnice, kmetijska društva, živinorejske zadrug ali županstva, ki prosijo za bika po nižani ceni, morajo navesti, kateri kmetovalec sprejme bika v oskrbo in kdo prevzame jamstvo, da se predpisani pogoji izpolnijo. Društvom, zadrugam in občinam bodi enkrat za vselej povedano, da se nimajo nadejati nobenih podpor za vzdrževanje plemenskih bikov, ki so namenjeni javni uporabi živinorejcev. Samih, oziroma občin, ki imajo po zakonu dolžnost skrbeti za plemenske bika in stroške potom občinjskih naklad porazdeliti na davke vseh občanov. Glavni odbor e. kr. kmetijske družbe kranjske.

Izseljevanje čez Hamburg.
Meseca septembra se je čez Hamburg izselilo 9738 oseb, v prejšnjem letu 6733 oseb. Od 1. septembra do konca meseca septembra se je izselilo 91.374 oseb, dočim se je v prejšnjem letu v tem času izselilo 82.043 oseb. Pri tem se je treba ozirati, da se v Hamburgu v nasprotju z Bremenom šteje samo one osebe, ki se v zmislu izseljeniškega zakona označijo kot izseljenci.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Lahko, lahko no-ho-hoč...

Saj lahko vidite, ravnatelj da ne gre. Hripav sem pa ne pojem. Tako? No, sedaj šele poznam, kako ste ne-spametni! Umelnika, ki nima takoj pri roki škaflice Fayevih pristnih sodenskih mineralnih pastil, kadar se boji kakšne indispozicije, bi moral kaznovati za celo mesečno gažo. Brž naj Vam gre kdo po sodenice. Sedaj je dve, ob osemih boste pa peli in biti bi moral sam vrag, ako Vam sodenice glasovnic ne ozdravijo. Sodeničane stanejo škaflica K 125, ponaredbe pa zavračajo.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 17.

Mnenje gospoda dr. Charles W. M. Castle, sekundarnega zdravnika ljudske bolnišnice Kingston (Jamajka).
Gospod J. Serravallo, Trst.

Veseli me, da Vam naznanim prejem Vašega Serravallovega kinavina z železom, ki ste mi ga blagohotno poslali. Pripisal sem to vino v slučajih malokrvnosti povzročene vsled malaricne mrlzice in prebolelim po drugih mrlzicah in veseli me, da Vam morem poročati, da so bili uspehi tega vina znatni; je jako prijetnega okusa in bi moralo zavzeti prvo mesto med drugimi vini z železom.

Kingston, 7. junija 1909.
Dr. Charles W. M. Castle.

2 1/2 kg
samo tehta
'Standard Folding'

pisalni stroj iz aluminija. Ima vse moderne vrline, solidna konstrukcija. Cena nizka. Zahtevajte cenike in razkazovanje stroja od 3205
zastopstva „Standard Folding“
Ljubljana, Turjaški trg 4, II.

Najboljša ura sedmijesti:
Zlata, srebrna, bela, naborjena in jeklena se doli samo pri
H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg.
Lastna tovarna ur v Švic.
I K O

Meteorološko poročilo.

Vitino nad morjem 3007. Srednji uradni tlak 730.7 mm

oktober	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	vetovi	nebo
10.	2. pop.	737.4	14.1	slab jug	oblačno
	9. zv.	738.8	9.2	"	jasno
11.	7. zj.	739.8	7.0	sl. svzh	megla

Srednja večerajnja temperatura 9.7°, norm. 11.4°. Padavina v 24 urah 0.0 mm

Franc Omersa
veletržec, imetnik zlatega križca s krono, predsednik podružnice slovenskega trg. društva „Merkur“ i. t. d.
v Kranju dne 9. t. m. v 70 letu starosti, po kratki mučni boleznimi mirno v Gospodu zaspal. 3403
Bodi mu ohranjen blag spomin.
V Ljubljani, 11. oktobra 1910.

Zahvala. 3407
Povodom smrti nepozabnega in ljubljenelega soproga, oziroma očeta, sina, brata in svaka, gospoda
Josipa Pajniča
izkazalo se mi je od vseh strani toliko sočutja, da se mi ni mogloče vsakemu posebej zahvaliti.
Izrekam tem potom prečastiti duhovščini za tolažbo ob smrti, gg. pevcem za gniljivo in tolažljivo petje, darovalcem prekrasnih vencev in šopkov, ter mnogoštevilnim spremljevalcem k zadnjemu počitku svojo najiskrenejšo zahvalo.
Ljubljana, dne 10. oktobra 1910.
Helena Pajnič.

Kupil bi 3392
v Ljubljani hišo v smeri od Mestnega trga do Starega trga. — Pismene ponudbe naj se pošljejo pod šifro „K. H. 100“, pošto ležeče, Ljubljana.

2 gospoda
ali 2 gospodični se sprejmo na stanovanje takoj ali pozneje. 3411
Poizve se v Rožni ulici št. 27.

Lepe, lahke 3410
sanke
želi kupiti
Anton Pogačnik v Podnartu.

Za 3 mesece starost otroka se v Ljubljani lahko takoj 3387
Vsa oskrba.
Naslovi naj se sporoče na upravnitvo »Slov. Naroda« pod »3 mesece«.

Pleskarskega pomočnika
sprejme takoj 3364
Anton Krieger, Krško, trčevalnik in pleskar.

Odvetniška pisarna dr. Frana Bradača in dr. Mateja Pročnerja v Trstu, Via Nuova 13/II. sprejme izurjenega 3413

stenografa
veščega slovensko-nemške stenografije. Sirojepisni in oni, ki so vešč italijanske stenografije, imajo prednost. Nastop 1. novembra 1910.

Sukna
in modno blago za obleke priporoča
Karel Kocian
tvornica sukna v Hampolu (Češko). Vzorci franco.

Edino zastopstvo znamke Model 1910
KINTA
je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedanjosti. 3193
Zaloga Puchovih koles.
Kolesa sprejema v popravilo, omajiranje in ponikljanje ter izposojevanje koles.
Zočna, solidna in cena izvršitev.
Karel Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Ceniki zastoj in franko.

Zaljubljeni kapucin.
Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.

Ta zabavna povest, polna krepkega in preširnega humorja in svežih, dostikrat razposajenih dovtipov, je prav kar izšla v posebni knjigi. Prijateljem nepriljene komike in veselega smeha bodi posebej priporočena.

Cena broš. 1 K, vez. 1.80 K, s pošto 10 v. v. v.
Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Dobro ohranjen
pianino
(skoro nov) se ceno proda na vogalu Sv. Petra ceste, vhod Radečkoga ceste št. 2. I. nadstropje. 3406
Nepredaj je 3404

hiša z velikim vrtom
Poljanska cesta št. 8. — Natančneje pri hišni posestnici istotam.

Stelaže
in prodajalniška oprava se po nizki ceni proda pri tvrdki N. Hoffman, Mestni trg 12. 3405

Učenec in sotrudnik 3402
se sprejmeta v trgovino mešnega blaga pri tvrdki J. Razboršek, Šmartno pri Litiji.

Elegantno stanovanje
na Miklošičevi cesti 3 (Slovenski trg 2), v I. nadstropju, obstoječe iz 4 do 5 sob, elegantne kopalne sobe, z obilnimi pritliklinami in električno napeljavo 3412
se odda
v najem s 1. novembrom t. l. Pojasnila v odvetniški pisarni dr. Krisperja, ravnotam.

TISKARNA
z vsjo opravo in koncesijo, tudi za knjigoveznico, se iz proste roke pod ugodnimi pogoji proda, ali tudi v najem da; ponudbe sprejemata gg. A. Umek v Brežicah in H. Stančec v Krškem.
Le resnim kompetentom so vse informacije na razpolago. 3386

Uradniško hranilno društvo.
Gradec, Herrengasse 7, II. nadstr.
Hranilne vloge po 4 1/2 %.
Vloge po 1000 K in višje proti 60dnevni odpovedi
po 5 %.

Obrestuje od dne vložitve do dne dviga. Rentnega davka prosto. Vložne knjizice se lahko deponirajo. Prospekti in poštne poloznice brezplačno. — Stanje vlog koncem avgusta 1910: 2.500.000 K. Stanje jamčujočih deležev: 3.400.000 K. 3408
Natančnejša pojasnila, tudi o osebnem kreditu in posojilih za rantiranje daje med 3. in 4. uro popoldne
Josip Kosem, Ljubljana, Krakovski nasip 22.

Stopil sem v trgovsko zvezo z največjo trvdko na svetu, Harrods iz Londona ter sem v stanu prodajati najfineje zgotovljene obleke za dame in gospode, kakor tudi po meri za isto ceno. 3391

O. Bernatovič
Angleško skladišče oblek
Ljubljana, Mestni trg 5

Rabljen, toda dobro ohranjen
pianino
se kupi. — Naslov pove upravnitvo »Slov. Naroda«. 3379

2 lepa prostora
pripravna za delavnice ali skladišča se s 1. novembrom odda. Poizve se pri hišnem gospodarju Ivanu Košenina, Kolodvorska ulica št. 6. 3350

Oglejte si
ob potrebi stvari za uporabo in za darila vseh vrst moj bogato ilustrirani glavni katalog s 3000 slikami, ki ga Vam pošljemo na zahtevo gratis in franko. C. in kr. dvorni dobavitelj JAN KONRAD, Most št. 553, (Češko.) 2909

Zaboje
že rabljene, kupi v vsaki množini
J. Razboršek, Šmartno pri Litiji. 3279

Izurjena šivilja
kravat in oblek želi mesta pri kakem gospodu trgovcu. 3343
Pismene ponudbe na upravnitvo »Slov. Naroda« pod: »Šivilja 1000«.

Išče se stanovanje
za 1. november t. l. 3378
z 2 sobami in kuhinjo.
Oglasi na tvrdko H. SUTTNER, Ljubljana.

Gostilna
se vzame v najem ali račun. Ponudbe na upravnitvo »Slovenskega Naroda« pod »gost. 150«. 3321

Lepo stanovanje
obstoječe iz 5 sob, z vsemi pritliklinami in z uporabo vrta se odda za novembrom termin. 3352
Natančneje se poizve pri hišnici ali pri lastniku na Bleiweisovi cesti št. 1a, II. nadstr. v Ljubljani.

Prvi slovenski izprašani optik in strokovnjak Dragotin Jurman
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Vinski trgovci in krčmarji POZOR!
Kadar kupujete vino, grozdje ali tropinsko žganje, se priporočam, da se obrnete name. Obrnite se osebno ali pismeno. Imam pristna naravna vina, ki so bila na razstavi v Parizu odlikovana z zlato krono, medaljo in križcem ter častno diplomom. Tržim tudi s krompirjem. Na razpolago je več pohvalnih pism v moji pisarni. Vrhu tega dam onemu, ki bi bil v stanu dokazati, da vina v moji kleti niso naravna in pristna 1000 K. Zaloga vina v Poreču, ulica Grande št. 318 in 320 (Slova). — Se priporočam vdani
Martin Srebot. 3334

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Delniška glavica K 5.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond 450.000 kron.
Podružnice v Spiletu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
priporočna promese na K 18. Zrehanje — Glavni dobitok K 300.000.
Dunajske komunalne srečke 2. novembra.
Sprejema vloge na knjižice in na takoj račun ter jih obrestuje ob den. vlogi po čistih 4 1/2 %.